

MMSZE – KMR

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Közép – Magyarországi Régiója

Előgondozás – gondozási szükséglet vizsgálat

BUSZSZH

Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat
2025. március 12.

Alkalmazott jogszabályok:

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról** (a továbbiakban: Szt.),
- **29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (a továbbiakban: Tr.),
- **9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről (a továbbiakban: Ir.),
- **36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet** a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól (a továbbiakban: Gszzr.)

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, minden esetben az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére történik.

Az ellátás iránti igényt az adott személy vagy törvényes képviselője az **intézmény vezetőjéhez**, vagy a fenntartó által kijelölt személyhez nyújtja be, aki a kérelmet az intézmény iratkezelési szabályzatában foglaltak szerint érkezteti, iktatja és nyilvántartásba veszi.

Egyúttal a nyilvántartásba vételről, az adatkezelésről és az előgondozás várható idejéről is tájékoztatja az érintett személyeket.

1993.évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.) 20. §

ELŐGONDOZÁS

Bentlakásos elhelyezés előtt előgondozást kell végezni az Ir. 4.§ - 9. § -ok értelmében.

Ir. 4. § (1) Az előgondozás keretében az **állami fenntartású** intézménynél az **intézményvezető vagy az általa megbízott személy,** **egyházi és nem állami fenntartású** intézménynél a **megállapodás megkötésére feljogosított személy** vagy az intézmény **fenntartó által megbízott más személy** (a továbbiakban együtt: előgondozást végző személy) végzi az előgondozást.

- Az előgondozást végző személy az előgondozás során a **helyszínen tájékozódik** az ellátást igénybevevő **életkörülményeiről** és **egészségi állapotáról**, valamint ellátásra való **jogosultságának fennállásáról**.
 - Ennek ismeretében **véleményt nyilvánít** arról, hogy az **intézmény szolgáltatásai megfelelnek-e** az ellátást igénybevevő **szükségleteinek** és állapotának.
 - Az előgondozást végző személy **tájékoztatja** az ellátást igénybevevőt, illetve törvényes képviselőjét az intézménnyel kötendő **megállapodás és házirend tartalmáról**, valamint a **térítési díj várható mértékéről**.
- (A megállapodás tervezet és házirend egy példányát adjuk át az ellátást kérőnek/törvényes képviselőjének.)

Az előgondozás célja:

- az elhelyezést **igénybevevő helyzetének megismerése** annak megállapítása céljából, hogy az igénybevevő állapotának és szükségleteinek megfelel-e az intézmény szolgáltatása,
- a szolgáltatás biztosítása előtt **tájékoztatás nyújtása** az elhelyezést igénybevevő részére az intézményi életre való megfelelő felkészülés érdekében,
- **annak vizsgálata**, hogy az ellátást igénybevevő életkora, egészségi állapota, valamint szociális helyzete alapján **jogosult-e az ellátásra**,
- a **szolgáltatás biztosításának előkészítése** az **igénybevevő részére** a fogadó intézményben,
- az **intézményben élők és dolgozók felkészítése** az új igénybevevő fogadására, az intézménybe történő beilleszkedés zavartalan biztosítása céljából.

Az ellátást igénylő idős emberrel történő
**mentálhigiénés munka az előgondozással
kezdődik.**

A személyközpontú szolgáltatás kialakításához **meg kell ismernünk az idős személy**

- **egészségi állapotát,**
- **biológiai, pszichológiai és spirituális szükségleteit,**
- ismernünk kell továbbá az őt körülvevő**
- **természetes támogató környezetet,**
- **az emberi és szociális kapcsolatrendszerét.**

Javasolt kérni a **családtagokat** – amennyiben vannak - , hogy **jelenlétükkel támogassák az előgondozás sikerességét**, ez ugyanis biztonságot ad az idős hozzátartozójuknak, segítik a kérdések megválaszolását, az előgondozást végző munkatársak munkáját az információk megosztásával.

Fontos, hogy az előgondozást végző személyek **jól felkészült, professzionális szakemberek legyenek**, akik fel tudják mérni az ellátást kérő fizikai, egészségügyi és mentálhigiénés állapotát, hogy az adott intézmény minél inkább **személyre szabott ellátást** tudjon biztosítani.

Az előgondozást végző személy megállapításait
az Ir. 2. számú melléklet szerinti **előgondozási adatlapon** rögzíti.

Előgondozási adatlap

1. Felvétel helye, ideje:

Ideje:	
Helye:	

2. Az ellátást igénybe vevő adatai:

Név:		Családi állapota:	
Lakcíme:		Isk.végzetts.	
Családi helyzete:		Foglalkozása:	

3. Lakáskörülményre vonatkozó adatok:

Lakás tulajdoni jellege:	
Lakókörnyezet minősége:	
Lakás állapota:	

4. Családi körülményre vonatkozó adatok:

Legközelebbi hozzátartozói elérhetőség:	
cím:	telefonszám:
Közös háztartásban élő gondoskodásra szoruló hozzátartozó:	

5. Szociális helyzetére vonatkozó adatok:

Részesült-e az igénybevételt megelőző 6 hónapon belül egyéb ellátásban:

Ha igen, a megfelelő aláhúzendő:

nappali ellátásban	családsegítésben
étkeztetésben	pszichiátriai betegek közösségi ellátásában
házi segítségnyújtásban	szenvedélybetegek közösségi ellátásában
jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban	pénzbeli vagy természetbeni szociális ell.ban
otthonápolásban	átmeneti otthoni elhelyezésben
támogató szolgáltatásban	egyikben sem részesült

6. Egészségi állapotára vonatkozó gondozói vélemény:

Mozgásképesség:	
Érzelmi állapot:	
Segédeszköz használata:	
Szenzoros funkciók (hallás, látás, szaglás, ízézés):	
Magatartás, kommunikációs készség:	

7. Cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll-e?

Cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll-e:	Igen	Nem		
Ha igen, a gondnok neve:				
A gondnok címe:				
A gondnokság:	kizáró	korlátozó	felülvizsgálandó	végleges

8. Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló rendeletben előírt kapcsolatfelvétel ideje, módja:

A szociális ellátást biztosító személlyel, intézménnyel:	
Települési önkormányzattal:	
Háziorvossal, kezelőorvossal:	
Gyámhivatallal:	
Törvényes képviselővel, hozzátartozóval:	

9. Az elhelyezéssel kapcsolatos adatok:

A beköltözéshez segítség szükséges-e:	
Milyen tárgyakat kíván magával vinni:	
Bekölt.időpontjára vonatkozó nyilatkozata:	
A beköltözéssel kapcsolatos egyéb megjegyzés:	
Milyen segítségnyújtást igényel az intézményben:	
Elhelyezéssel kapcsolatos kérése:	
Életvittele, jellemző szokásai:	
Szabadidő eltöltésének módja:	
Kapcsolatteremtő képessége:	
Látogatók várható száma, látogatás gyakorisága:	
Saját ruházattal rendelkezik-e:	
Esetleges eltávozásra vonatkozó igény:	
Hitéleti tevékenység gyakorlására igény:	
Az elhelyezéssel kapcs. egyéb megjegyzés:	

10. Az előgondozást végző személy összegző véleménye:

Az elhelyezés sürgősségére vonatkozó indok:		
Javasolható-e az intézményi felvétel:	Igen	Nem
Ha nem, annak oka:		
Más szolgáltatás, ellátás kezdeményezése:		
Ennek oka:		

11. Egyéb megjegyzések az igénybe vevővel kapcsolatban:

Az előgondozást végző személy neve: _____

Aláírása: _____

- Ha az előgondozást végző személy az igénybevevő egészségi állapota tekintetében **lényeges különbséget** észlel a kérelemben foglaltakhoz képest, úgy
- kezdeményezi, hogy **az intézmény orvosa** - amennyiben erre mód van - **előzetesen vizsgálja meg az ellátást igénybe vevőt**, illetve
- az intézményvezető kezdeményezi az orvosi igazolásban, kórházi zárójelentésben foglalt megállapítások felülvizsgálatát.

Fontos minden ellátást kérő – kiemelten a demenciával élő – idős személynél, hogy **már az előgondozás során ismereteket szerezzünk** a családi rendszeréről, iskolai végzettségéről, volt munkaköréről, barátairól, veszteségeiről, szokásairól, kapcsolathálójáról stb.

Szakmai anyagunkban erre teszünk egy javaslatot az ún. **SZOCIÁLIS DIAGNÓZIS** adatlap alkalmazásával.

(6. sz. melléklet)

A BEKÖLTÖZÉSI KRÍZIS

Szakmai útmutató
az idősök otthonába történő beköltözés
kihívásainak kezeléséhez

2024. év

Készítette:
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Közép-Magyarországi Régiója

Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat
(BUSZSZH) Időotthonok munkacsoportja

A kiadvány a Belügyminisztérium és a Slachta Margit
Nemzeti Szociálpolitikai Intézet támogatásával jelent meg.

Nem kötelező,
ajánlott dokumentum

idősotthonba költöző időskor személy szociális diagnózisa				
kérdések		válaszlehetőségek		X-el jelölje a megfelelő választ
1.	Családi állapot.	házas/élettársi kapcsolat		
		elvált		
		özvegy		
		hajadon/nőtlen		
		egyedülálló		
2.	Kivel, kikkel lakik együtt?	egyedül él		
		ha egyedül él:	pár hónapja	
			több, mint 1 éve	
			több, mint 5 éve	
		párkapcsolatban él		
3.	Családtagokkal való kapcsolata.	családban él		
		együtt él, jó a kapcsolat		
		együtt él, nem jó a kapcsolat		
		egyedül él, de jó a kapcsolat	napi kapcsolattartás	
			heti kapcsolattartás	
			havonta, vagy ritkább a kapcsolattartás	
			csak távoli rokonok vannak	
4.	Miben kéri a család vagy más személyek segítségét?	egyedül él, nem jó a kapcsolat	néha tartják a kapcsolatot	
			nem tartják a kapcsolatot	
		mindent egyedül old meg		
		bevásárlásban kér segítséget		
		ügyintézésben kér segítséget		
		orvosi vizsgálatoknál kér segítséget		
		gyógyszeradagolásban kér segítséget		
5.	Milyen gyakorisággal veszi igénybe a család segítségét?	étkezésben kér segítséget		
		fürdetésben kér segítséget		
		öltözködésben kér segítséget		
		takarításban, mosásban kér segítséget		
		naponta többször		
6.	Ingatlan típusa, ahonnan érkezik.	naponta többször		
		heti 1-2 alkalom		
		alkalmanként		
		lakás		
7.	Vannak-e a lakhatási körülményekkel problémái?	ház		
		másik intézmény		
		nincsenek		
			rossz az ingatlan állapota	
			rossz a területi elhelyezkedése	
			az állapotnak nem megfelelőek a körülmények	
		vannak		

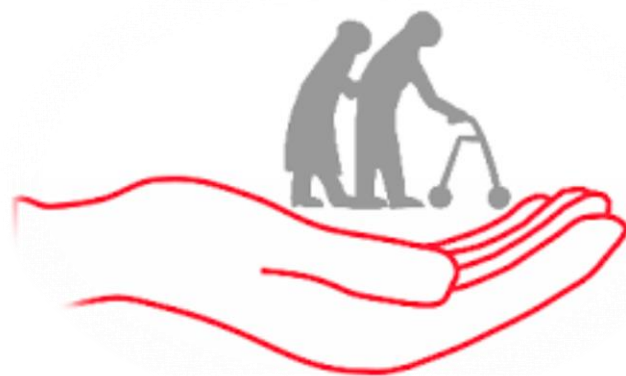

8.	Tett-e intézkedéseket ingatlanjával, ingóságaival kapcsolatban?	igen, van végrendelet, mindenről rendelkeztem		
		igen, az ingatlant eladtam, felszámoltam ingóságaimat is		
		nem, ezen még nem gondolkoztam		
		nem, majd az örökösöm mindent elrendeznek		
		nem, nincsenek hozzátartozóim		
9.	Mennyire okoz nehézséget az ingatlantól, ingóságoktól való megválás?	nem okoz problémát		
		nehézséget jelent, de vannak, akik gondoskodnak az ingatlanról		
		nagyon nehezen tudom csak otthagyni az otthonomat		
10.	Rendelkezik-e krónikus betegséggel?	nem		
		igen	egy egynél több	
11.	Amennyiben rendelkezik krónikus betegséggel, mekkora nehézséget jelent a mindennapokban?	nem okoz különösebb problémát		
		néha befolyásolja önellátásomat		
		többnyire meghatározza a mindennapjaimat		
		állapotom miatt erősen korlátozva vagyok		
12.	Rendelkezik-e családon kívüli társas kapcsolatokkal, szomszédok, barátok, ismerősök?	nem		
		igen	napi szinten érintkezek velük	
			heti szinten érintkezek velük	
			havonta alkalmanként	
13.	Kapcsolatai harmonikusnak mondhatóak?	igen		
		többnyire igen		
		inkább nem		
14.	Milyen szabadidős tevékenységeket végez rendszeresen?	tévézés		
		olvasás		
		sütés-főzés		
		kertészkedés		
		kézműves tevékenység		
		keresztretjtvény		
		templomlátogatás		
		színházlátogatás		
		kártyázás		
		sétálás		
15.	Eljár-e rendszeresen otthonról?	nem	naponta hetente alkalmanként	
		igen		

16.	Vannak-e általános félelmei, szorongásai?	nincsenek		
		vannak	hiányzó biztonságérzet	
			egyedüllétől való félelem	
			eleséstől való félelem	
			feleslegesség érzésétől való félelem	
17.	Vannak-e félelmei a beköltözéssel kapcsolatban (több válasz is lehetséges)?	nincsenek		
		vannak	kiszolgáltatottság érzése	
			önállóság elvesztésének érzése	
			lakás elhagyásától való félelem	
			családtagok hiányától való félelem	
			barátok, ismerősök hiányától való félelem	
			leendő szobatársaktól való félelem	
			napirendtől való félelem	
			külvilág hiányának félelme	
			lakóközösségtől való félelem	
18.	Vannak-e kommunikációs nehézségei?	nincsenek		
		vannak	nehezen fejezem ki magam	
19.	Képes-e érzelmeinek, gondolatainak kifejezésére?	igen	probléma esetén nehezen fejezem ki magam	
		igen, de nagyon nehezen	inkább nem szeretek beszélni	
20.	Konfliktus helyzetben való reakció?	nem szoktam beszélni magamról		
		ritkán van konfliktusom		
		konfliktus esetén inkább hallgatok		
		konfliktus esetén nyugodt maradok, megbeszelem az érintettel a problémát		
		konfliktus esetén olykor hirtelen vagyok, nehezen viselem, ha megbántanak		
		konfliktus esetén mindig hirtelen vagyok, ez szokott problémát okozni kapcsolataimban		
		konfliktus esetén megijedek, és nagyon elkeseredek		
		a családom		
		barátok, szomszédok		
		a függetlenségem		
21.	Ön szerint mi fog leginkább hiányozni a beköltözést követően? (több válasz is lehetséges)	az otthonom		
		az otthonomban lévő emlékek		
		a kert		
		a programok, amikre eljárók		

22.	Mit vár leginkább a beköltözést követően?	hogya biztonságban érezzem magam		
		hogya emberek között legyek		
		ellátásomat, ápolásomat		
		programokat		
		a család közelségét, látogatásokat		
		szabadidős programokat a többi lakóval		
23.	Mi okoz nyugtalanságot Önnek a hétköznapiakban?	ha ritkán jön a családom		
		ha nem tudok otthonról elmenni		
		ha a szomszédjaim hangoskodnak		
		ha nem tudok telefonálni		
		ha nem jön időben az ebéd		
		ha beszélgetni kell a szomszédokkal		
		ha nem tudok találkozni a barátaimmal		
		ha nem találom valamimet		
		ha állapotom miatt nem tudom ellátni magamat		

Az előgondozás során kialakult kapcsolat, a megszülető bizalom az alapja annak a korrekt együttműködésnek, amely az idős személy intézményi elhelyezésének elengedhetetlen pillére.

Az előgondozás alatt kapott és tapasztalt információkat javasolt kiegészíteni a beköltözést követően az **életinterjú** tartalmával, melyre szintén javaslatot teszünk a szakmai anyagunkban. (5.sz. melléklet)

Életútinterjú témakörei

1. Ellátott neve, életkora (hogyan szólíthatjuk, beceneve...)
2. Gyermekkor (szülőkkel való kapcsolat, testvérek száma, neve, iskola, hol telt a gyermekkor, vidéki, városi környezetben, kedvenc időtöltés...)
3. Fiatalkor (pályaválasztás, motiváció, barátok, hobby, szabadidő...)
4. Felnőttkor (munkahely, család, házasság, gyerekek, unokák neve, kora, fontos kapcsolatok, nehézségek ...)

5. Betegségek (műtétek, allergia, gyógyszerérzékenység, hallás, látásproblémák, esésből származó balesetek...)
6. Spirituális szükségletek (vallásgyakorlás, relaxáció, hitek, tanok...)
7. Napi rutin (reggeli felkelés, étkezés, öltözködés, lefekvés, éjszakai rutin...)
8. Étkezési szokások (rendszeresség, kedvenc ételek, italok, ételek melyeket nem szeret...)
9. Tisztálkodási szokások (miben igényel segítséget, mosdatás, fogápolás, bőrápolás...)
10. Szabadidős tevékenységek (zene, könyv, film, sport, kirándulás, séta...)

11. Rizikólista (étvágytalanság, ingerültség, beszűkült mozgástér, együttműködés hiánya, depresszió, környezeti stresszorok azonosítása, kommunikációs, tájékozódási problémák...)
12. Szociális szükségletek (társasági kapcsolattartás, szociális háló, legközelebbi hozzátartozó...)
13. Érzelmek (félelmek, traumatikus események, szorongás, örömteli események, szoros kötődések, sikerek, kudarcok, stressz...)
14. Megismerést, beköltözést segítő tárgyak, eszközök (fotóalbum, emlékdoboz, kedvenc tárgyak, könyvek, lemezek, kisebb bútorok, azaz az „ismerős környezet” biztosítása).

Az előgondozással megbízott személy az Szt.
94/L. §. (2) bek. e.) értelmében
közfeladatot ellátó személynek minősül.

Közfeladatot ellátó személyek azok a személyek, akik közösségi célok, társadalmi normák megvalósítása, végrehajtása érdekében eljárnak a társadalom egyes tagjaival szemben, vagy közvetítenek feléjük.

A közfeladatot ellátó személyek körét a Büntető Törvénykönyv határozza meg.

Előgondozás során megélt kommunikációs helyzetek.

Két fő szakember végezze az előgondozást.

Ellátást kérő személy kérdései, dilemmái az előgondozás során, arra adott válaszaink.

Családtagok lelkiismereti konfliktusával való szembesülés, szakember lehetséges reakciói.

Fekvőbeteg gyógyintézetben/másik intézményben lévő ellátott esetén kommunikáció a szakemberekkel, felmerülő nehézségek.

GONDOZÁSI SZÜKSÉGLET VIZSGÁLAT

Időotthoni ellátás esetében az előgondozás során el kell elvégezni a gondozási szükséglet vizsgálatot is.

- Ir. 4.§ (2) Időotthoni ellátás esetében az előgondozás során kell elvégezni a gondozási szükséglet vizsgálatot.
- Szt. 68. § (1) Az **idősek otthonában** – a 68/B. § szerinti kivétellel – a 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott **gondozási szükséglettel rendelkező**, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött **személy látható el.**

A **gondozási szükséglet felméréskor** pontos képet kapunk az idős ember egészségi állapotáról, fizikai, szociális és mentális – ezen belül spirituális – szükségleteiről még akkor is, ha a konkrét gondozási szükséglet-vizsgálat a gondozási szükségletet meghatározó egyéb körülmények fennállása okán nem kerül elvégzésre.

Továbbá választ kapunk arra, hogy az egyes funkciók és tevékenységek végzésében, gyakorlásában az egyén mennyire tud önálló lenni.

Vizsgáljuk a **gondozási
szükségletet: orvos &
intézményvezető**
III. fokozat

Egyéb körülmény

Pl. középsúlyos
demens, 80 életévét
betöltötte és egyedül él,
FOT támogatott stb.

Az igénylőnek vagy törvényes képviselőjének a gondozási szükséglet vizsgálatához be kell mutatnia a gondozási szükséglet megítélését szolgáló, rendelkezésre álló leletek és szakvélemények másolatát vagy a GsZR. 4. § szerinti igazolásokat. A gondozási szükséglet vizsgálata és a vizsgálat eredményének igazolása a 3. számú melléklet szerinti értékelő adatlapon történik. Az értékelő adatlapon másolati példányát a vizsgálat elvégzését követően át kell adni az igénylőnek és törvényes képviselőjének. Az értékelő adatlapon kitöltésében a **házi orvos/kezelő orvos** a megjelölt orvosi szakkérdésekben **közreműködik.**

A GsZR. 3/A.§ (3) bekezdés értelmében **idősotthoni ellátás** a 3. számú melléklet szerinti **III. fokozat esetén indokolt.**

Értékelő Adatlap

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3.sz. melléklet.

Személyes adatok

Név:

Születési hely, idő:

Lakcím:.....

Törvényes képviselőjének neve, elérhetősége:.....

Tevékenység, funkció	Értékeljen 0–4 pont között (a pontérték a szükséges segítség mértékével emelkedik)	Intézmény- vezető	Háziorvos
Térbeli-időbeni tájékozódás	0: mindig, mindenkor térben, időben, személyeket illetően tájékozott 1: esetenként segítségre, tájékoztatásra szorul 2: részleges segítségre, tájékoztatásra szorul 3: gyakran tájékozatlan 4: térben-időben tájékozatlan		
Helyzetnek megfelelő viselkedés	0: mindig, mindenkor a helyzetnek megfelelően viselkedik 1: esetenként bonyolultabb helyzetekben segítségre szorul 2: gyakran az adott helyzetnek nem megfelelően viselkedik 3: nem megfelelő viselkedése gyakran kellemetlenséget okoz, reakciója nem kiszámítható – viselkedési kockázat 4: nem képes az adott helyzetnek megfelelően viselkedni		
Étkezés	0: önmagát kiszolgálja, önállóan étkezik 1: felszolgálatot igényel, de önállóan étkezik 2: felszolgálatot és evőeszköz tisztításához segítséget igényel 3: felszolgálás és elfogyasztáshoz részbeni segítséget igényel 4: teljes segítséget igényel az étel elfogyasztásához		
Öltözködés	0: nem igényel segítséget 1: önállóan végzi, de a megfelelő ruhaneműk kiválasztásához segítséget igényel 2: egyes ruhadarabok felvételében igényel segítséget 3: jelentős segítséget igényel az öltözködésben, megfelelő öltözet kiválasztásában 4: öltöztetés, vetkőzés minden szakaszában segítségre szorul		
Tisztálkodás (személyi higiéné biztosítása)	0: szükségleteit felmérve önállóan végzi 1: szükségleteit felismeri, bizonyos feladatokhoz segítséget igényel 2: szükségleteit felismeri, tisztálkodni csak segítséggel tud 3: részlegesen ismeri fel szükségleteit, segítséget igényel 4: nem ismeri fel szükségleteit, tisztálkodni önállóan nem képes		
WC használat	0: önálló WC használatban, öltözködésben, higiénés feladatait ellátja 1: önállóan használja WC-t, de öltözködésben és vagy higiénés feladatokban ellenőrizni kell 2: önállóan használja WC-t, de öltözködésben és vagy higiénés feladatokban segíteni kell 3: segítséget igényel WC használatban, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzéséhez 4: segítséggel sem képes WC használatra, öltözködésre, higiénés feladatok elvégzésére		

Kontinencia	0: vizeletét, székletét tartani képes 1: önállóan pelenkát cserél, elvégzi a higiénés feladatait 2: pelenka cserében, öltözködésben és vagy higiénés feladatokban alkalmanként segítséget igényel 3: rendszeres segítséget igényel pelenka cserében, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzésében 4: inkontinens, teljes ellátásra szorul		
Kommunikáció Képes-e megfogalmazni, elmondani a panaszát, megérti-e amit mondanak neki	0: kifejezőkészsége, beszédértése jó 1: kommunikációban időszakosan segítségre szorul 2: beszédértése, érthetősége megromlott 3: kommunikációra csak segédeszközzel vagy csak metakommunikációra képes 4: kommunikációra nem képes		
Terápiakövetés Rábizható-e az előírt gyógyszerek adagolása, szedése	0: az orvos utasításait, előírt gyógyszeres terápiát betartja 1: gyógyszerelésben segítséget igényel, utasításokat betartja 2: elrendelt terápiát tartja, segítséggel tudja tartani az utasításokat 3: elrendelt terápiát, utasításokat ellenőrzés mellett tartja 4: gyógyszer bevétele csak gondozói ellenőrzéssel		
Helyzetváltoztatás	0: önállóan 1: önállóan, segédeszköz használatával 2: esetenként segítséggel 3: gyakran segítséggel 4: nem képes		
Helyváltoztatás	0: önállóan 1: segédeszköz önálló használatával 2: segédeszköz használatával, segítséget esetenként igényel 3: segédeszköz használatával, gyakran csak segítséggel 4: nem képes		
Életvezetési képesség (felügyelet igénye)	0: önállóan 1: esetenkénti tanácsadás, részfeladatra betanítható 2: személyes szükségletei ellátásában segítségre szorul 3: személyes szükségletei ellátásában gyakran vagy rendszeresen segítségre szorul, belátási képessége hiányzik 4: állandó 24 órás felügyelet		
Látás	0: jól lát, szemüveg használata nélkül 1: jól lát, szemüveg használatával 2: szemüveg használatára szorul, de elutasítja azt 3: szemüveg használatával sem kielégítő a látása (pl. hályog, érbetegség) 4: nem lát		
Hallás	0: jól hall, átlagos hangerő mellett 1: átlagos hangerő mellett időnkénti hallásproblémái vannak 2: hallókészülék használatára szorul 3: van hallókészüléke, de nem képes használni vagy elutasítja 4: nem hall		
Fokozat:	Intézményvezető és az orvos által adott összes pontszám		

Értékelés

Fokozat	Értékelés	Pontszám	Jellemzők
0.	Tevékenységeit elvégzi	0–19	Az egyén a vizsgált tevékenységeket el tudja végezni. A szolgáltatás a szociális és egészségi állapot szinten tartására korlátozódik.
I.	Egyes tevékenységekben segítségre szoruló	20–34	Az egyén egyes tevékenységekben hetente többször segítségre szorul vagy figyelmet, irányítást igényel.
II.	Részleges segítségre szoruló	35–39	Az egyén bizonyos tevékenységek elvégzésében napi rendszeres segítségre szorul vagy napi szintű kontrollt igényel.
III.	Teljes ellátásra szoruló	40–56	Az egyén teljes ellátásra, folyamatos gondozásra, ápolásra szorul, intenzív odafigyelést és gyakori beavatkozást igényel.

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 4. § (1) bekezdés „..... pontja/alpontja szerinti egyéb körülmények állnak fenn.

A vizsgálat eredménye alapján fennálló napi gondozási szükséglet szerint

–szociális segítség
–szociális segítség a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3/A. § (1) bekezdés b) pontalpontja szerinti egyéb körülmény alapján
–személyi gondozás
–idősotthoni elhelyezés nyújtható.

Dátum:

.....
intézményvezető
P.H.
.....
orvos

Egy másolati példányt átvettem:

.....
ellátott/törv. képviselő

A gondozási szükséglet felülvizsgálatát az intézmény fenntartójától lehet kérni.

Felülvizsgálat
A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 4. § (1) bekezdés pontja/alpontja szerinti egyéb körülmények állnak fenn.
A vizsgálat eredménye alapján:
–szociális segítség a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3/A. § (1) bekezdés b) pontalpontja szerinti egyéb körülmény alapján
–személyi gondozás
–idősotthoni elhelyezés nyújtható.

Dátum: P.H.
.....
fenntartó képviselője
.....
orvos

Az Szt. 68/A. §-ának (3) bekezdése szerinti, **gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülmények** a következők:

a) **a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozata**, amelyet az orvosszakértői szerv vagy a Pszichiátriai, illetve Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos szakvéleményével igazoltak;

b) az **ellátást igénylő egyedül él, (!)** és

ba) **nyolcvanadik életévét betöltötte**, vagy

bb) **hetvenedik életévét betöltötte** és lakóhelye közműves vízellátás vagy **közműves villamosenergia-ellátás nélküli ingatlan**, vagy

bc) **hallási fogyatékosként** fogyatékosági támogatásban vagy **vakok személyi járadékában részesül**, amit az ellátást megállapító jogerős határozat vagy az ellátás folyósítását igazoló irat másolatával igazoltak, vagy

bd) a bc) pont szerinti eseten kívüli okból **fogyatékosági támogatásban részesül** és az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának szakvéleménye, **szakhatósági állásfoglalása az önkiszolgálási képességének hiányát állapította meg**, amit az érvényes és hatályos szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás másolatával igazoltak,

be) **I. rokkantsági csoportba tartozó rokkantsági nyugdíjban,**
baleseti rokkantsági nyugdíjban, illetve rokkantsági járadékban
részesül, amit a nyugdíjat, járadékot megállapító jogerős határozat,
vagy a kérelem benyújtását megelőző havi nyugdíj-folyósítási,
járadék folyósítási csekkszelvény vagy bankszámlakivonat
másolatával igazoltak, vagy

bf) **munkaképességét 100%-ban elvesztette**, illetve legalább **80%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett** és az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának szakvéleménye, szakhatósági állásfoglalása az önkiszolgálási képességének hiányát állapította meg, amit az érvényes és hatályos szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás másolatával igazoltak.

Az életkort személyazonosításra alkalmas igazolvány másolatával kell igazolni.

A közművesítés hiányát a **települési önkormányzat jegyzője** igazolja. A fenti körülmények fennállása esetén a gondozási szükséglet mértékét nem kell a 3. számú melléklet szerinti értékelő adatlap alapján vizsgálni, **azonban a gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülmények fennállását az adatlapon jelölni kell.**

Értékelő Adatlap

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3.sz. melléklet.

Személyes adatok

Név:

Születési hely, idő:

Lakcím:.....

Törvényes képviselőjének neve, elérhetősége:.....

Tevékenység, funkció	Értékeljen 0–4 pont között (a pontérték a szükségesség mértékével emelkedik)	Intézmény- vezető	Háziorvos
Térbeli-időbeni tájékozódás	0: mindig, mindenkor térben, időben, személyeket illetően tájékozott 1: esetenként segítségre, tájékoztatásra szorul 2: részleges segítségre, tájékoztatásra szorul 3: gyakran tájékoztatlan 4: térben-időben tájékozatlan	☒	☐
Helyzetnek megfelelő viselkedés	0: mindig, mindenkor a helyzetnek megfelelően viselkedik 1: esetenként bonyolultabb helyzetekben segítségre szorul 2: gyakran az adott helyzetnek nem megfelelően viselkedik 3: nem megfelelő viselkedése gyakran kellemetlenséget okoz, reakciója nem kiszámítható – viselkedési kockázat 4: nem képes az adott helyzetnek megfelelően viselkedni	☒	☐
Érkezés	0: önmagát kiszolgálja, önállóan érkezik 1: felhívást igényel, de önállóan érkezik 2: felhívást és előzetes tájékoztatást igényel 3: felhívás és előzetes tájékoztatás nélkül is igényel 4: teljes segítséget igényel az étel előkészítéséhez	☐	☒
Öltözködés	0: nem igényel segítséget 1: önállóan végzi, de a megfelelő ruhamek kiválasztásához segítséget igényel 2: egyes ruhadarabok felvételéhez igényel segítséget 3: jelentős segítséget igényel az öltözködésben, megfelelő öltözék kiválasztásában 4: öltöztetés, vetkőzés minden szakaszában segítségre szorul	☐	☒
Tisztálkodás (személyi higiéné biztosítása)	0: szükségleteit felismerve önállóan végzi 1: szükségleteit felismeri, bizonyos feladatokhoz segítséget igényel 2: szükségleteit felismeri, tisztálkodni csak segítséggel tud 3: részlegesen ismeri fel szükségleteit, segítséget igényel 4: nem ismeri fel szükségleteit, tisztálkodni önállóan nem képes	☐	☒
WC használat	0: önálló WC használatban, öltözködésben, higiénés feladatait ellátja 1: önállóan használja WC-t, de öltözködésben és vagy higiénés feladatokban ellenőrzési kell 2: önállóan használja WC-t, de öltözködésben és vagy higiénés feladatokban segíteni kell 3: segítséget igényel WC használatban, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzéséhez 4: segítséggel sem képes WC használni, öltözködésre, higiénés feladatok elvégzésére	☐	☒
Kontinencia	0: vizeletét, székletét tartani képes 1: önállóan pelenkát cserél, elvégzi a higiénés feladatait 2: pelenka cserében, öltözködésben és vagy higiénés feladatokban alkalmanként segítséget igényel 3: rendszeres segítséget igényel pelenka cserében, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzésében 4: inkontinens, teljes ellátásra szorul	☐	☒
Kommunikáció Képes-e megfogalmazni, elmondani a panaszát, megérteni-e amit mondanak neki	0: kifejezőkészsége, beszédértése jó 1: kommunikációban időközönként segítségre szorul 2: beszédértése, érthetősége megromlott 3: kommunikációra csak segédeszközzel vagy csak metakommunikációra képes 4: kommunikációra nem képes	☐	☒
Terápiakövetés Rábittható-e az előírt gyógyszerek adagolása, szedése	0: az orvos utasításait, előírt gyógyszeres terápiát betartja 1: gyógyszerelésben segítséget igényel, utasításokat betartja 2: elrendelt terápiát tartja, segítséggel tudja tartani az utasításokat 3: elrendelt terápiát, utasításokat ellenőrzés mellett tartja 4: gyógyszer bevétele csak gondozói ellenőrzéssel	☒	☐
Helyzetváltoztatás	0: önállóan 1: önállóan, segédeszköz használatával 2: esetenként segítséggel 3: gyakran segítséggel 4: nem képes	☐	☒
Helyváltoztatás	0: önállóan 1: segédeszköz önálló használatával 2: segédeszköz használatával, segítséget esetenként igényel 3: segédeszköz használatával, gyakran csak segítséggel 4: nem képes	☐	☒
Életvezetési képesség (felügyelet igénye)	0: önállóan 1: esetenként tanácsadás, részfeladatra betanítható 2: személyes szükségletei ellátásában segítségre szorul 3: személyes szükségletei ellátásában gyakran vagy rendszeresen segítségre szorul, belátási képessége hiányzik 4: állandó 24 órás felügyelet	☒	☐
Látás	0: jól lát, szemüveg használatra nélkül 1: jól lát, szemüveg használatával 2: szemüveg használatára szorul, de elutasítja azt 3: szemüveg használatával sem kielégítő a látás (pl. hályog, érbetegség) 4: nem lát	☐	☒
Hallás	0: jól hall, átlagos hangerő mellett 1: átlagos hangerő mellett időközönként halláslap problémái vannak 2: hallókészülék használatára szorul 3: van hallókészüléke, de nem képes használni vagy elutasítja 4: nem hall	☐	☒
Fokozat:	Intézményvezető és az orvos által adott összes pontszám		

Értékelés

Fokozat	Értékelés	Pontszám	Jellemzők
0.	Tevékenységeit elvégzi	0-19	Az egyén a vizsgált tevékenységeket el tudja végezni. A szolgáltatás a szociális és egészségi állapot szinten tartására korlátozódik.
I.	Egyes tevékenységekben segítségre szorul	20-34	Az egyén egyes tevékenységekben hetente többször segítségre szorul vagy figyelmet, irányítást igényel.
II.	Részleges segítségre szorul	35-39	Az egyén bizonyos tevékenységek elvégzésében napi rendszeres segítségre szorul vagy napi szintű kontrollt igényel.
III.	Teljes ellátásra szorul	40-56	Az egyén teljes ellátásra, folyamatos gondozásra, ápolásra szorul, intenzív odafigyelést és gyakori beavatkozásokat igényel.

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 4. § (1) bekezdés pontja/alpontja szerinti **egyéb körülmények állnak fenn.**

A vizsgálat eredménye alapján fennálló napi gondozási szükséglet szerint
–szociális segítség a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3/A. § (1) bekezdés b) pontalpontja szerinti egyéb körülmény alapján
–személyi gondozás
–időszaki elhelyezés nyújtható.

Dátum:

.....
intézményvezető

P.H.

.....
ORVOS

Egy másolati példányt átvettem:

.....
ellátott/törv. képviselő

A gondozási szükséglet felülvizsgálatát az intézmény fenntartójától lehet kérni.

Felülvizsgálat

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 4. § (1) bekezdés pontja/alpontja szerinti egyéb körülmények állnak fenn.

A vizsgálat eredménye alapján:
–szociális segítség
–szociális segítség a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3/A. § (1) bekezdés b) pontalpontja szerinti egyéb körülmény alapján
–személyi gondozás
–időszaki elhelyezés nyújtható.

Dátum:

.....
fenntartó képviselője

P.H.

.....
ORVOS

A **várakozási idő** – a kérelem benyújtásától a beköltözés időpontjáig – **egy átmenet** az eddigi önálló életvitel, megszokott családi környezet és a biztonságot nyújtó, de új szabályrendszerrel működő intézményi élet között.

Ezért ebben az időszakban kiemelten **fontos szerepe van a szociális alapellátásnak**, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatoknak, valamint a házi segítségnyújtásnak az ellátott támogatásában, melyről a szakmai anyagban bővebben lehet olvasni.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

*Készítette: Balog Józsefné
MMSZE-KMR szakterületi vezető
Szociálpolitikai szakértő*